

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 3 februari 1925 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av ett mellan Sverige och Polen avslutet handels- och sjöfartsavtal.

Genom en den 9 januari 1925 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 14, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handels- och utrikesdepartementsärenden för den 21 november 1924 och över handelsärenden för den 9 januari 1925 samt med överlämnande av ett den 2 december 1924 under förbehåll av riksdagens godkännande mellan Sverige och Polen avslutet handels- och sjöfartsavtal med tillhörande slutprotokoll, äskat riksdagens godkännande av berörda avtal och protokoll.

Det med propositionen överlämnade handels- och sjöfartsavtalet med tillhörande slutprotokoll är av följande lydelse:

(Autentisk text.)

(Svensk översättning.)

**Traité de Commerce et de Navigation
entre la Suède et la Pologne.**

**Handels- och sjöfartsavtal
mellan Sverige och Polen.**

Sa Majesté le Roi de Suède
d'une part, et
Le Président de la République
Polonaise
d'autre part,

Hans Maj:t Konungen av Sverige
å ena sidan och
Polska Republikens President
å andra sidan,

animés d'un égal désir de favoriser
et de développer les relations com-
merciales entre les deux pays, ont
décidé de conclure un Traité de
Commerce et de Navigation et ont
nommé à cet effet pour leurs Pléni-
potentiaires, savoir:

besjälade i lika mån av önskan att
underlätta och utvidga handelsför-
bindelserna mellan de två länderna,
hava beslutit att avsluta ett handels-
och sjöfartsavtal och hava i sådant
syfte till fullmäktige utsett:

Sa Majesté le Roi de Suède:

Monsieur Cossva Anckarsvärd, Son
Envoyé Extraordinaire et Ministre
Plénipotentiaire près de la République
Polonaise,

Hans Maj:t Konungen av Sverige:
Sin Envoyé extraordinaire och
Ministre plénipotentiaire hos Polska
Republiken, herr Cossva Anckar-
svärd,

Le Président de la République
Polonaise:

Monsieur Aleksander Skrzyński,
docteur en droit, Ministre des Affaires
Etrangères,

Monsieur Józef Kiedron, Ministre
de l'Industrie et du Commerce,
lesquels, après s'être communiqué
leurs pleins-pouvoirs respectifs, trou-
vés en bonne et due forme, sont
convenus des articles suivants:

Article premier.

1) Les ressortissants de l'une des
Parties Contractantes, établis sur le
territoire de l'autre Partie ou y
résidant temporairement, jouiront, en
ce qui concerne l'établissement et
l'exercice du commerce et de l'indu-
strie sur le territoire de l'autre Par-
tie, des mêmes droits, privilèges,
immunités, faveurs et exemptions
que les ressortissants de la nation
la plus favorisée.

2) Ils n'auront à payer aucun im-
pôt, taxe, droit ou charge sous quel-
que dénomination que ce soit autre
ou plus élevé que ceux qui sont ou
seront perçus des ressortissants de
la nation la plus favorisée.

Article II.

1) Les ressortissants de chaque
Partie Contractante recevront sur le
territoire de l'autre Partie par rapport
à leur situation juridique, leurs biens
mobiliers et immobiliers, leurs droits
et intérêts, le même traitement que
celui accordé ou à accorder aux
ressortissants de la nation la plus
favorisée.

2) Ils seront libres de régler leurs
affaires sur le territoire de l'autre

Polska Republikens President:

Herr Aleksander Skrzyński, juris-
doktor, utrikesminister,

Herr Józef Kiedron, industri- och
handelsminister,
vilka, efter att hava meddelat var-
andra sina fullmakter, som befunnits
i god och behörig form, överens-
kommit om följande artiklar:

Artikel I.

1) Medborgare, tillhörande den ena
av de fördragsslutande staterna, vilka
äro bosatta eller tillfälligt vistas på
den andra statens område, skola i
avseende å grundande och utövande
av handel och industri inom sist-
nämnda område åtnjuta samma rät-
tigheter, privilegier, friheter, förmå-
ner och undantag som medborgare,
tillhörande mest gynnad nation.

2) De skola icke vara underkastade
andra eller högre skatter, avgifter
eller pålagor, av vad benämning det
vara må, än medborgare, tillhörande
mest gynnad nation.

Artikel II.

1) Medborgare, tillhörande endera
av de fördragsslutande staterna skola
å den andra statens område i av-
seende å sin rättsliga ställning, sin
lösa och fasta egendom, sina rättig-
heter och intressen åtnjuta samma
behandling, som beviljats eller kan
komma att beviljas medborgare, till-
hörande mest gynnad nation.

2) De skola äga frihet att ordna
sina affärsangelägenheter å den andra

Partie, soit personnellement, soit par un intermédiaire de leur propre choix, et ils auront, en se conformant aux lois du pays, le droit d'ester en justice et accès libre auprès des tribunaux et des autorités. Ils jouiront quant aux rapports judiciaires de tous les droits et immunités des nationaux et comme ceux-ci ils auront la faculté de se servir pour la sauvegarde de leurs intérêts d'avocats ou de mandataires choisis par eux-mêmes.

3) Ils seront dispensés du paiement des emprunts et des dons nationaux forcés, ainsi que de toute autre contribution, de quelque nature qu'elle soit, qui seraient imposés pour les besoins de guerre ou par suite de circonstances exceptionnelles.

4) Les ressortissans de chaque Partie seront exempts sur le territoire de l'autre de tout service militaire personnel obligatoire et fonction officielle obligatoire, administrative ou judiciaire sauf en matière de tutelle, ainsi que de toute contribution, soit en argent, soit en nature, imposée en lieu et place du service personnel obligatoire. Ils ne seront astreints en temps de paix et en temps de guerre qu'aux prestations et réquisitions militaires imposées aux nationaux dans la même mesure et d'après les mêmes principes que ces derniers, et toujours contre une indemnité équitable.

Article III.

1) Les sociétés anonymes et autres qui, d'après les lois d'une des Parties Contractantes sont valablement constituées et qui ont leur siège social

statens område såväl personligen som genom ombud efter eget val ävensom rätt att, under iakttagande av landets lagar, föra talan inför rätta samt fritt hänvända sig till domstolar och myndigheter. De skola i judiciellt hänseende åtnjuta samma rättigheter och friheter som landets egna medborgare och liksom dessa äga rätt att för tillvaratagande av sina intressen betjäna sig av advokater eller befullmäktigade ombud, som de själva utsett.

3) De skola vara befriade från nationella tvångslån och tvångsgärder liksom från alla andra kontributioner, av vad slag det vara må, som kunna komma att påläggas för krigsändamål eller på grund av utomordentliga omständigheter.

4) Medborgare, tillhörande endera staten, skola å den andra statens område vara befriade från all obligatorisk personlig militärtjänst och varje annan obligatorisk officiell funktion, vare sig administrativ eller judiciell, med undantag av förmynderskap, även som från varje pålaga i penningar eller in natura, som utgår i stället för sådan obligatorisk personlig tjänst. De skola, i krigstid såväl som i fredstid, vara underkastade militära prestationer och rekvisitioner endast i samma utsträckning och enligt samma grunder som landets egna medborgare och alltid mot rättvis gottgörelse.

Artikel III.

1) Aktie- och andra bolag, vederbörligen stiftade i enlighet med den ena fördragsslutande statens lagar och som hava sitt säte på dess område,

sur son territoire, verront leur existence juridique reconnue sur le territoire de l'autre Partie, pourvu qu'elles ne poursuivent pas un but illicite ou contraire aux mœurs, et auront, en se conformant aux lois et règlements, libre et facile accès auprès des Tribunaux, soit pour tenter une action, soit pour y défendre, ainsi qu'auprès des autres autorités.

2) En ce qui concerne l'admission des sociétés anonymes et autres, mentionnées dans l'alinéa 1, à l'exercice de leur commerce et de leur industrie sur le territoire de l'autre Partie Contractante, les lois y valables seront appliquées.

3) Ces sociétés, une fois admises conformément aux lois et prescriptions qui sont ou seront en vigueur sur le territoire du pays respectif, ne seront soumises ni à des taxes, ni à des contributions, ni en général à des redevances fiscales quelles qu'elles soient, autres ou plus élevées que celles imposées aux sociétés d'un Etat tiers quelconque.

4) Elles seront dispensées du paiement des emprunts et des dons nationaux forcés, ainsi que de toute autre contribution, de quelque nature qu'elle soit, qui seraient imposés pour les besoins de guerre ou par suite de circonstances exceptionnelles.

Article IV.

Les droits et les taxes intérieurs perçus pour le compte de l'Etat, des Provinces, Communes ou des Institutions publiques, qui grèvent ou greveront la production, la préparation des marchandises ou la consommation d'un article sur le terri-

skola å den andra statens område erkännas som juridiska personer, förutsatt att deras verksamhet icke är stridande mot lag eller god sed. De skola, under iakttagande av gällande lagar och förordningar, hava fritt och obehindrat tillträde till domstolar, både som kärke och som svarande, ävensom till andra myndigheter.

2) Beträffande tillstånd för i mom. 1 omnämnda aktie- och andra bolag att driva handel och industri på den andra statens område skola därstädes gällande lagar vara tillämpliga.

3) Aktie- och andra bolag, vilka i enlighet med nu eller framdeles på respektive lands område gällande lagar och föreskrifter erhållit tillstånd att där driva handel och industri, skola icke vara underkastade andra eller högre skatter, avgifter eller överhuvud pålagor av något slag än dem, som påläggas bolag, hemmahörande i vilket som helst tredje land.

4) De skola vara befriade från nationella tvångslån och tvångsgärder liksom från alla andra kontributioner, av vad slag det vara må, som kunna komma att påläggas för krigsändamål eller på grund av utomordentliga omständigheter.

Artikel IV.

Inre skatter och avgifter, upptagna för statens, provinsers, kommuners eller allmänna institutioners räkning, vilka påvåla eller komma att påvåla produktionen eller beredningen av någon vara eller förbrukningen av någon produkt på den ena statens

toire de l'une des Parties Contractantes, ne pourront pas frapper les produits, marchandises ou articles de l'autre Partie d'une manière plus forte ou plus gênante que les produits, marchandises ou articles de la même espèce de la nation la plus favorisée.

Article V.

1) Tous les produits du sol ou de l'industrie, originaires et en provenance du territoire douanier de l'une des Parties Contractantes qui seront importés sur le territoire douanier de l'autre Partie, destinés soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexportation, soit au transit, seront soumis, pendant la durée du présent Traité, au traitement accordé ou à accorder à la nation la plus favorisée et ne pourront notamment, en aucun cas, être soumis à des droits, coefficients, surtaxes, majorations ou autres taxes plus élevés, ni à des restrictions autres que ceux qui frappent ou frapperont les produits ou les marchandises de la nation la plus favorisée.

2) Les exportations à destination du pays de l'une des Parties Contractantes ne seront grevées par l'autre Partie de droits ou taxes autres ou plus élevés que ceux qui sont appliqués à l'exportation d'objets similaires dans le pays le plus favorisé à cet égard, ni soumises à d'autres restrictions.

3) Chaque Partie s'engage donc à faire bénéficier, immédiatement et sans conditions, l'autre de toute faveur, de tout privilège et de toute réduction de droits ou de taxes qu'elle a déjà accordé ou pourrait accorder à l'ave-

område, må icke på ett hårdare eller mera besvärande sätt drabba varor eller produkter från den andra staten än varor eller produkter av samma slag från mest gynnad nation.

Artikel V.

1) Mest gynnad nations behandling skall, så länge detta avtal är i kraft, tillkomma alla natur- eller industrialster, som härröra från den ena fördragsslutande statens tullområde och därifrån införas till den andra statens tullområde, vare sig de äro avsedda för förbrukning, uppläggning å tullnederlag, återutförsel eller transitering. Särskilt skola de i intet fall vara underkastade högre tullar, koefficienter, tilläggsavgifter, förhöjningar eller andra avgifter, liksom icke heller andra restriktioner än dem, som drabba eller kunna komma att drabba mest gynnad nations produkter och varor.

2) Utförsel till den ena fördragsslutande staten må icke av den andra staten betungas med andra eller högre tullar eller avgifter eller underkastas andra restriktioner än utförsel av liknande varor till i detta avseende mest gynnat land.

3) Vardera staten förbinder sig sålunda att låta den andra staten omedelbart och ovillkorligt komma i åtnjutande av varje förmån, privilegium och nedsättning i tullar eller avgifter, som i ovannämnda avseen-

nir sous les rapports susmentionnés, à titre permanent ou temporaire, à une tierce nation.

4) Les dispositions fixées par cet article ne s'appliquent pas:

a) aux privilèges accordés ou qui pourront être accordés ultérieurement par une des Parties Contractantes dans le trafic frontière avec les pays limitrophes,

b) aux faveurs spéciales résultant d'une union douanière,

c) au régime provisoire douanier entre les parties polonaise et allemande de la Haute Silésie.

Article VI.

Les produits originaires et en provenance de tout autre pays en transit sur le territoire de l'une des Parties Contractantes utilisant ou non l'entreposage dans les ports francs, entrepôts libres, entrepôts de transit ou autres entrepôts douaniers, jouiront à leur importation sur le territoire de l'autre Partie, en ce qui concerne les droits d'entrée, tous autres droits et à tout autre égard, d'un traitement au moins aussi favorable que celui qui serait accordé aux produits importés directement du pays d'origine.

Article VII.

1) Les Parties Contractantes n'établiront ni ne maintiendront des prohibitions ou restrictions relatives à l'importation ou à l'exportation réciproque qui ne s'appliqueront pas de la même manière à l'importation ou à l'exportation des mêmes produits dans le commerce avec tout autre pays.

den, permanent eller temporärt; beviljats eller kan komma att beviljas någon tredje stat.

4) Bestämmelserna i denna artikel hava icke avseende på:

a) förmåner, som endera staten medgivit eller kan komma att medgiva i och för gränshandeln med grannländer,

b) speciella förmåner, härrörande från en tullunion,

c) den provisoriska tullregimen mellan de polska och tyska delarna av Överschlesien.

Artikel VI.

Varor, som härröra från ett tredje land och därifrån föras genom den ena fördragsslutande statens område, med eller utan uppläggning i frihamn, frilager, transitupplag eller annat tullnederlag, skola vid införsel till den andra statens område i avseende å införsel- och andra avgifter samt i alla andra avseenden åtnjuta minst lika gynnsam behandling som om de införts direkt från ursprungslandet.

Artikel VII.

1) De fördragsslutande staterna skola icke införa eller upprätthålla några förbud eller restriktioner i avseende å den ömsesidiga in- eller utförseln av varor, vilka icke tillämpas på samma sätt i avseende å in- och utförseln av samma varor i handeln med varje annat land.

2) Les Parties Contractantes sont convenues que les restrictions et prohibitions concernant l'importation et l'exportation de certaines marchandises et établies par suite des conditions économiques actuelles ne seront maintenues que pendant le temps et dans la mesure rendus indispensables par lesdites conditions.

Article VIII.

Il est entendu toutefois, que les Parties Contractantes auront la faculté d'établir des prohibitions ou restrictions relatives à l'importation ou à l'exportation visant:

- a) l'ordre public ou la sécurité intérieure ou extérieure de l'Etat,
- b) la santé publique ou des mesures de précaution contre les maladies des animaux et végétaux,
- c) des marchandises qui font l'objet d'un monopole d'Etat,
- d) des semences qui ne se prêtent pas à l'emploi dans le pays d'importation en raison de leur origine.

Article IX.

Dans le cas où l'une des Parties Contractantes soumettrait une marchandise à un monopole ou rendrait l'importation ou l'exportation de certaines marchandises dépendante de conditions spéciales de prix, de vente ou d'achat, sanctionnées par le Gouvernement ou par les organes habilités par lui, les conditions applicables à l'autre Partie seront les plus favorables qui sont appliquées ou pourront être appliquées aux produits ou aux ressortissants d'un tiers état.

2) De fördragsslutande staterna överenskomma, att de förbud och restriktioner i avseende å in- och utförseln av vissa varor, som införts till följd av nu rådande ekonomiska förhållanden, icke skola bibehållas längre och i vidare mån än dessa förhållanden så påfordra.

Artikel VIII.

Det är likväl överenskommet, att de fördragsslutande staterna skola äga införa sådana förbud och restriktioner i avseende å in- och utförseln, som avse:

- a) den allmänna ordningen eller statens inre eller yttre säkerhet,
- b) det allmänna hälsotillståndet eller åtgärder till förebyggande av sjukdomar hos djur och växter,
- c) varor, som äro föremål för statsmonopol,
- d) frövaror, som på grund av sitt ursprung icke lämpa sig för användning i importlandet.

Artikel IX.

Om den ena av de fördragsslutande staterna gör en vara till föremål för monopol eller gör rätten till in- eller utförsel av vissa varor beroende av särskilda pris-, försäljnings- eller inköpsvillkor, fastställda av regeringen eller av något av regeringen härutinnan bemyndigat organ, skola de villkor, som tillämpas i förhållandet med den andra staten, vara lika gynnsamma som de, vilka tillämpas eller kunna komma att tillämpas mot varor eller personer från något tredje land.

Article X.

1) Les objets passibles de droits d'entrée et servant d'échantillons, à l'exception des marchandises prohibées, seront admis de part et d'autre en franchise temporaire moyennant consignation des droits d'entrée ou engagement cautionné garantissant le paiement éventuel de ces droits, sous réserve de l'observation des formalités douanières, nécessaires pour en assurer la réexportation intégrale dans un délai qui ne doit pas être inférieur à six mois.

En ce qui concerne lesdites formalités le traitement de la nation la plus favorisée est réciproquement garanti.

2) Les marques de reconnaissance apposées aux échantillons par les autorités de l'une des Parties Contractantes seront pour l'établissement de leur identité reconnues par les autorités de l'autre Partie, bien entendu toutefois que celles-ci auront la faculté dans tous les cas où cela leur paraîtra nécessaire d'y apposer des marques de reconnaissance supplémentaires.

3) Le bénéfice de cette franchise peut être retiré aux voyageurs et aux maisons de commerce qui ne se conforment pas aux conditions établies.

Article XI.

1) Les négociants, les fabricants et autres producteurs de l'une des Parties Contractantes qui prouvent par la présentation d'une carte de légitimation délivrée par les autorités compétentes de leur pays qu'ils y sont

Artikel X.

1) Föremål, vilka äro underkastade införseltull och icke äro importförbjudna, skola, om de införas såsom prover från det ena landet till det andra, åtnjuta temporär tullfrihet, såvida eljest utgående tullavgifter deponeras vid införseln eller säkerhet härför ställes, under förutsättning likväl att alla de tullformalityter iakttagas, som erfordras för att garantera återutförseln av föremålen i oförändrat skick inom en tidrymd, vilken icke bör sättas kortare än sex månader.

I avseende på sistnämnda formaliteter tillförsäkras ömsesidig behandling såsom mest gynnad nation.

2) De igenkänningsmärken, som åsättas proverna av den ena fördragsslutande statens myndigheter, skola för fastställande av provernas identitet erkännas av den andra statens myndigheter, dock att sistnämnda myndigheter skola hava rätt att i fall, då sådant synes dem nödvändigt, påsätta ytterligare igenkänningsmärken.

3) Ovanberörda tullfrihet kan fråntagas handelsresande och handelshus, som icke ställa sig fastställda föreskrifter till efterrättelse.

Artikel XI.

1) Köpmän, fabrikanter och andra producenter, tillhörande den ena fördragsslutande staten, vilka genom att förete ett av behörig myndighet i deras hemland utfärdat näringslegitimationsbevis styrka, att de där-

autorisés à exercer leur commerce ou leur industrie et y payent les contributions légales à cet effet auront le droit de faire, soit personnellement, soit par des commis-voyageurs à leur service, des achats sur le territoire de l'autre Partie chez des négociants ou producteurs ou dans les locaux de vente publics. Ils pourront aussi prendre des commandes chez les négociants ou autres personnes qui pour leur commerce ou leur industrie utilisent les marchandises en question. En ce qui concerne le paiement des taxes de patente ainsi qu'à tout autre égard ils seront soumis au traitement de la nation la plus favorisée. Ils pourront avoir avec eux des échantillons mais point de marchandises.

2) Les Parties Contractantes se donneront réciproquement connaissance des autorités chargées de délivrer les cartes de légitimation, des modèles de ces cartes ainsi que des dispositions auxquelles les commis-voyageurs doivent se conformer dans l'exercice de leur commerce.

3) Les dispositions ci-dessus ne sont pas applicables aux industriels ambulants, non plus qu'au colportage et à la recherche des commandes chez des personnes n'exerçant ni industrie, ni commerce, chaque Partie se réservant à cet égard entière liberté à sa législation.

Article XII.

En ce qui concerne les conditions du transit les deux Parties Contractantes s'engagent à appliquer réciproquement dans leur relations les dispositions de la Convention et Statut sur la liberté du Transit, signés à Barce-

stades äro berättigade att idka handel eller annan näring och att de därstädes erlægga stadgade skatter och avgifter, skola vara berättigade att inom den andra statens område personligen eller genom i deras tjänst anställda resande göra varuinköp hos köpmän, producenter eller i öppna försäljningsställen. De kunna likaledes hos köpmän eller andra personer, i vilkas näringsverksamhet varor av samma slag som de utbudna finna användning, upptaga beställningar. I fråga om bevillningsavgifter liksom i alla andra avseenden skola de åtnjuta mest gynnad nations behandling. De äga medföra prover men inga varor.

2) De fördragsslutande staterna skola lämna varandra upplysning om de myndigheter, som hava att utfärda näringslegitimationsbevis, omfattningen av sådana bevis ävensom de föreskrifter, som handelsresande hava att i sin verksamhet ställa sig till efterrättelse.

3) Ovanstående bestämmelser äga icke tillämpning å kringvandrande hantverkare eller gårdfarihandlare eller för orderupptagning hos personer, som varken idka industri eller handel. Vardera staten förbehåller sig full frihet i sin lagstiftning härom.

Artikel XII.

Beträffande villkoren för transitering förbinda sig de båda fördragsslutande staterna att ömsesidigt mot varandra tillämpa bestämmelserna i Barcelonakonventionen den 21 april 1921 angående transiteringsfrihet,

lone le 21 avril 1921, en se garantissant sous ce rapport le traitement de la nation la plus favorisée.

Article XIII.

Les marchandises de l'une des Parties Contractantes jouiront quant aux transports par chemin de fer sur le territoire de l'autre Partie en ce qui concerne l'expédition, les prix de transport, les taxes publiques relatives aux transports et à tous autres égards du traitement de la nation la plus favorisée.

Il est entendu que le même traitement sera accordé réciproquement aux personnes et bagages.

Article XIV.

1) Les navires et bateaux battant le pavillon de l'une des Parties Contractantes et leurs cargaisons jouiront dans les eaux territoriales de l'autre Partie sous tous les rapports du même traitement que les bâtiments nationaux et leurs cargaisons, quel que soit le lieu de départ ou de destination des dits navires et bateaux, quel que soit aussi le lieu d'origine ou de destination de leurs cargaisons. Il s'ensuit notamment que les navires et bateaux de l'une des Parties et leurs cargaisons ne seront assujettis, sur le territoire de l'autre, à aucune taxe ou charge, quelle qu'en soit l'espèce ou la dénomination, perçues ou à percevoir soit au profit de l'Etat, soit au profit des provinces, des communes ou d'institutions quelconques, habilitées par le Gouvernement, autres ou plus élevées que celles qui seront applicables aux navires nationaux et à leurs cargaisons.

samt att i detta hänseende tillerkäna varandra behandling såsom mest gynnad nation.

Artikel XIII.

Varor från den ena fördragsslutande staten skola vid transport på järnväg å den andra statens område åtnjuta mest gynnad nations behandling i avseende å expediering, befodringsavgifter, allmänna avgifter i samband med transporten samt i alla andra avseenden.

Samma behandling skall ömsesidigt medgivas för personer och resgods.

Artikel XIV.

1) Fartyg, förande den ena fördragsslutande statens flagga, och deras last skola i den andra statens territorialvatten i alla hänseenden åtnjuta samma behandling som landets egna fartyg och dessas last, oavsett varifrån fartygen avgått eller varthän de äro destinerade, och oavsett varifrån lasten förskriver sig eller varthän den är bestämd. Sålunda skola, bland annat, det ena fördragsslutande landets fartyg och deras last å det andra landets område icke vara underkastade andra eller högre avgifter eller pålagor, av vad slag eller benämning det vara må, och vare sig de utgå till förmån för staten, provinser, kommuner eller av regeringen bemyndigade institutioner, än det egna landets fartyg och dessas last.

2) En ce qui concerne le placement des navires et bateaux, leur chargement et déchargement dans les ports, rades, havres et bassins et en général pour toutes les formalités et dispositions quelconques auxquelles peuvent être soumis des bâtimens de commerce, leurs équipages et leurs cargaisons, il est convenu qu'il ne sera accordé aux bâtimens nationaux aucun privilège, ni aucune faveur qui ne le soit également à ceux de l'autre Etat, la volonté des Parties étant qu'aussi sous ce rapport leurs bâtimens soient traités sur le pied d'une parfaite égalité.

3) Tout privilège et toute exonération que l'une des Parties pourra accorder sous l'un des rapports susvisés à une tierce puissance seront appliqués, simultanément et sans réserves, à l'autre Partie.

Toutefois il est fait exception aux stipulations du présent article:

a) en ce qui concerne les faveurs qui, dans l'un ou l'autre des deux pays, ont été ou pourront être accordées par la suite à la pêche nationale et à ses produits,

b) en ce qui concerne le cabotage.

4) En ce qui concerne la navigation sur les voies navigables intérieures, naturelles ou artificielles, pour laquelle les navires et bateaux des Parties et leurs cargaisons seront soumis aux mêmes conditions que les navires et bateaux de la nation la plus favorisée et leurs cargaisons, les droits à prélever sur les navires et bateaux et sur leurs cargaisons ne doivent pas excéder toutefois le taux applicable aux bâtimens nationaux et à leurs cargaisons.

2) Vad beträffar anvisande av plats åt fartyg, deras lastning och lossning i hamnar, på redd, i dockor och bassänger samt i allmänhet alla formaliteter och föreskrifter, vilka handelsfartyg samt deras besättning och last kunna bliva underkastade, är det överenskommet, att varje förmån eller lättnad, som kan komma att gälla för det egna landets fartyg, skall i lika mån utsträckas till fartyg från det andra landet, enär det är de fördragsslutande staternas vilja, att deras fartyg också i dessa avseenden skola behandlas på grundval av full likställighet.

3) Varje företrädesrätt och befrielse, som i förenämnda hänseenden kan komma att av den ena av de fördragsslutande staterna medgivnas en tredje makt, skall samtidigt och ovillkorligt jämväl tillerkännas den andra staten.

Från bestämmelserna i denna artikel göres likväl undantag:

a) i fråga om sådana särskilda förmåner, vilka i någotdera landet beviljats eller framdeles kunna komma att beviljas den inhemska fiskerinäringen och dess alster,

b) i fråga om kustfarten.

4) I fråga om befarandet av inre naturliga eller konstgjorda vattenvägar skola för det andra landets fartyg och deras last gälla enahanda villkor som för mest gynnad nations fartyg och dessas last, dock att avgifterna för fartyg och last icke skola utgå efter högre taxa än för inhemska fartyg och deras last.

Article XV.

1) La nationalité des navires et bateaux sera, de part et d'autre, admise d'après les documents et certificats délivrés à cet effet par les autorités compétentes des Etats respectifs, conformément aux lois et réglemens de chaque pays.

2) Les lettres de jauge et autres documents relatifs à la jauge délivrés par l'une des Parties Contractantes, seront reconnus par l'autre Partie, conformément aux arrangements spéciaux qui seront conclus entre les Parties Contractantes.

Article XVI.

Les navires et bateaux de l'une des Parties Contractantes, entrant dans un port de l'autre, à seule fin d'y compléter leur cargaison ou en débarquer une partie, pourront, en se conformant aux lois et réglemens de l'Etat respectif, conserver à bord la partie de leur cargaison qui serait destinée à un autre port ou à un autre pays, et la réexporter, sans être tenus à payer pour celle-ci aucuns droits ou frais, sauf les droits de surveillance, lesquels d'ailleurs, ne pourront être perçus qu'au taux le plus bas, fixé pour la navigation nationale ou pour celle de la nation la plus favorisée.

Article XVII.

1) Seront complètement affranchis de tous droits grevant les navires et bateaux et la navigation dans les ports du pays respectif:

Artikel XV.

1) Fartygs nationalitet skall ömsesidigt erkännas på grund av de handlingar och bevis, som av vederbörande myndigheter i vardera landet blivit i enlighet med därstädes gällande lagar och föreskrifter för sådant ändamål utfärdade.

2) Mätbrev och andra mätningshandlingar, vilka utfärdats av den ena av de fördragsslutande staterna, skola av den andra staten godkännas i enlighet med de särskilda överenskommelser, som mellan de båda fördragsslutande länderna må komma att träffas.

Artikel XVI.

Fartyg från den ena staten, som inkomma till hamn i den andra staten allenast för att där komplettera sin last eller lossa en del av densamma, må, under förutsättning att de ställa sig de i respektive stat gällande lagar och föreskrifter till efterrättelse, behålla ombord den del av lasten, som är bestämd till annan hamn eller till annat land, och återutföra densamma, utan att för denna del av lasten behöva erlägga andra avgifter eller pålagor än bevakningsavgifter, och må dessa avgifter uppbäras allenast efter den för inhemsk eller mest gynnad nations sjöfart bestämda lägsta taxan.

Artikel XVII.

1) Fullständigt befriade från fartygsumgälder i de respektive ländernas hamnar äro:

a) les navires et bateaux qui, entrés sur lest de quelque lieu que ce soit, en sortiront sur lest;

b) les navires qui, passant d'un port de l'un des deux pays dans un ou plusieurs ports du même pays, justifieront qu'ils ont déjà acquitté les droits en question au cours du même voyage dans un autre port du même pays;

c) les navires et bateaux qui, entrés avec cargaison dans un port soit volontairement, soit en relâche forcée, en sortiront sans avoir fait aucune opération de commerce.

2) L'exonération dont il s'agit à l'alinéa précédent ne s'appliquera pas aux droits de pilotage, de port, de remorque, de quarantaine, ni à tous autres droits grevant les navires et bateaux et que les navires et bateaux nationaux et ceux de la nation la plus favorisée ont à acquitter dans les mêmes conditions pour services rendus ou dispositions prises dans l'intérêt de la navigation.

3) Ne seront pas considérés, en cas de relâche forcée, comme opération de commerce: le débarquement et le embarquement des passagers et de leurs effets ainsi que des marchandises pour la réparation du navire ou bateau, le transbordement sur un autre navire ou bateau en cas d'innavigabilité du navire ou bateau, l'achat des provisions nécessaires pour le ravitaillement des équipages et des passagers, la vente des marchandises avariées, lorsque l'administration des douanes en aura donné l'autorisation.

Article XVIII.

1) Si un navire ou bateau de l'une des Parties Contractantes s'est échoué

a) fartyg, som från någon ort, vilken det vara må, inkomma i barlast och i barlast åter utgå;

b) fartyg, som från någon hamn inom ett av de bägge länderna ankomma till en eller flera hamnar inom samma land samt kunna styrka, att de under samma resa i annan hamn uti samma land redan erlagt ifrågavarande avgifter;

c) fartyg, som frivilligt eller av tvingande orsaker inkommit i en hamn med last och därifrån åter utlöpa utan att hava företagit någon som helst handelsoperation.

2) Den i föregående mom. stadgade avgiftsbefrielsen skall icke gälla lotsavgifter, hamnavgifter för fartyg, bogserings-, karantäns- och andra på fartyget vilande avgifter, vilka inhemska och mest gynnad nations fartyg hava att i lika mån erlägga såsom gottgörelse för trafiken tjärande handräckningar och anordningar.

3) Inlöper fartyg av tvingande orsaker i en hamn, skola icke såsom handelsoperationer anses: i och för reparation av fartyget verkställd lossning och återinlastning av passagerare, passagerareffekter och varor; överflyttande av passagerare och last till annat fartyg, i händelse av det förra fartygets sjöoduglighet; inköp av nödig proviant för besättning och passagerare; samt sådan försäljning av sjöskadade varor, vartill vederbörande tullförvaltning lämnat tillstånd.

Artikel XVIII.

1) Har ett fartyg från en av de fördragsslutande staterna strandat

ou a fait naufrage dans les eaux de l'autre Etat, le navire ou bateau, ses passagers et sa cargaison jouiront des mêmes faveurs et immunités que les lois et réglemens du pays respectif accordent ou accorderont dans les circonstances analogues, aux navires et bateaux nationaux ou à ceux de la nation la plus favorisée. Il sera donné, dans la même mesure qu'aux nationaux, aide et assistance au capitaine et à l'équipage, tant pour eux-mêmes que pour le navire ou bateau, les passagers et la cargaison.

2) En ce qui concerne le droit de sauvetage, il sera fait application à la législation du pays où le sauvetage a eu lieu.

3) Les marchandises sauvées d'un navire ou bateau échoué ou naufragé ne seront assujetties à aucun droit de douane, à moins qu'elles ne soient admises à la consommation intérieure.

Article XIX.

Sauf stipulations contraires contenues dans les articles du présent Traité, les deux Parties Contractantes se garantissent réciproquement en tout ce qui concerne les diverses formalités, administratives ou autres, rendues nécessaires par l'application des dispositions contenues dans le présent Traité, le traitement de la nation la plus favorisée.

Article XX.

La Pologne ne sera pas fondée à revendiquer en vertu des stipulations du présent Traité les faveurs spéciales accordées ou qui pourront être accordées par la Suède au Danemark

eller lidit skeppsbrott inom den andra statens farvatten, skola fartyg, passagerare och last åtnjuta samma förmåner och befrielser, som respektive stats lagstiftning under enahanda omständigheter beviljar eller kan komma att bevilja egna eller mest gynnad nations fartyg. Hjälp och bistånd skola lämnas befälhavare och besättning såväl för dem personligen som för fartyg, passagerare och last i samma omfattning som det egna landets medborgare.

2) Beträffande bärgarlön gäller lagstiftningen i det land, där bärgningen skett.

3) Från strandat eller förolyckat fartyg bärgade varor skola icke vara underkastade någon tullavgift, såvida de icke övergå till förbrukning inom landet.

Artikel XIX.

Därest icke i detta avtal annorledes bestämmes, tillförsäkra de båda fördragsslutande staterna varandra ömsesidigt mest gynnad nations behandling i allt, som avser de olika formaliteter, administrativa eller andra, vilka påkallas genom tillämpningen av i detta avtal ingående bestämmelser.

Artikel XX.

Polen skall icke på grund av bestämmelserna i detta avtal kunna göra anspråk på de särskilda förmåner, som Sverige beviljat eller kan komma att bevilja åt Danmark eller

ou à la Norvège ou à ces deux pays, tant que les mêmes faveurs n'auront pas été accordées à d'autres états que les sus-nommés.

Norge eller båda dessa länder, så länge samma förmåner icke beviljats andra än nu nämnda stater.

Article XXI.

Le Gouvernement Polonais, auquel il appartient d'assurer la conduite des affaires extérieures de la Ville Libre de Dantzig en vertu de l'article 104 du Traité de Versailles et des articles 2 et 6 de la Convention de Paris entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig du 9.XI. 20, se réserve le droit de déclarer que la Ville Libre est Partie Contractante du présent Traité et qu'elle accepte les obligations et acquiert les droits en dérivant.

Cette réserve ne se rapporte pas aux dispositions du présent Traité lesquelles la République Polonaise contracte, en ce qui concerne la Ville Libre de Dantzig, conformément à ses droits découlant des traités y relatifs.

Article XXII.

1) Le présent Traité sera ratifié par Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag et par le Président de la République Polonaise avec l'assentiment du Parlement Polonais. L'échange des ratifications aura lieu à Varsovie aussitôt que faire se pourra.

2) Il entrera en vigueur le quinzième jour après l'échange des ratifications.

3) Le Traité est conclu pour la durée d'un an. Cependant, s'il n'est pas dénoncé à l'expiration de ce délai,

Artikel XXI.

Polska regeringen, vilken jämlikt artikel 104 i Versaillesfördraget samt artiklarna 2 och 6 i Pariskonventionen av den 9 november 1920 mellan Polen och den fria staden Danzig har att utöva ledningen av nämnda fria stads utrikes angelägenheter, förbehåller sig rätt att förklara, att staden är fördragsslutande part i detta avtal samt att staden påtager sig de förpliktelser och förvärvar de rättigheter, som härröra därav.

Sagda förbehåll har icke avseende på de bestämmelser i detta avtal, om vilka den polska republiken för den fria staden Danzigs del träffar avgörande i överensstämmelse med sin rätt härtill enligt därom slutna fördrag.

Artikel XXII.

1) Detta avtal skall ratificeras av Hans Majestät Konungen av Sverige med bifall av riksdagen och av Polska Republikens President med polska parlamentets samtycke. Utväxlandet av ratifikationerna skall äga rum i Warschau så snart som möjligt.

2) Avtalet skall träda i kraft på femtonde dagen efter utväxlandet av ratifikationerna.

3) Avtalet är slutet för en tid av ett år. Om det icke uppsagts till utgången av denna tid, skall dess giltig-

il sera prolongé par voie de tacite réconduction pour une période indéterminée et pourra être dénoncé en tout temps. En cas de dénonciation, il demeurera encore en vigueur trois mois à compter du jour où l'une des Parties Contractantes aura notifié à l'autre son intention d'en faire cesser les effets.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité.

Fait à Varsovie, en double exemplaire, le deux décembre mil neuf cent vingt quatre.

C. Anckarsvärd.

(L. S.)

Al. Skrzyński.

(L. S.)

Józef Kiedroń.

(L. S.)

Protocole final.

Avant de procéder à la signature du Traité de Commerce et de Navigation entre la Suède et la Pologne, les soussignés Plénipotentiaires sont convenus de ce qui suit:

I. *En ce qui concerne les articles II et III.*

Il est entendu que les dispositions de l'article II, selon lesquelles les ressortissants des deux Parties Contractantes auront le droit d'ester en justice devant les Tribunaux, sur le pied d'égalité avec les nationaux, de même que les dispositions de l'article III concernant le libre accès des sociétés auprès des Tribunaux, ne s'appliquent pas à l'assistance judiciaire gratuite ni à la dispense de la »cautio judicatum solvi», ces matières étant réservées pour des accords spéciaux.

het emellertid genom tyst överenskommelse förlängas på obestämd tid och avtalet kunna uppsägas vid vilken tidpunkt som helst. I händelse det uppsäges, skall det förbliva i kraft tre månader räknat från den dag, då någondera av de fördragsslutande staterna meddelat den andra sin avsikt att låta dess verkan upphöra.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade representanterna undertecknat detta avtal.

Som skedde i två exemplar i Warschau den 2 december 1924.

C. Anckarsvärd.

(L. S.)

Al. Skrzyński.

(L. S.)

Józef Kiedroń.

(L. S.)

Slutprotokoll.

Före undertecknandet av handels- och sjöfartsavtalet mellan Sverige och Polen hava undertecknade fullmäktige överenskommit om följande:

I. *Till artiklarna II och III.*

Bestämmelserna i artikel II, enligt vilka medborgare i de båda fördragsslutande staterna skola äga rätt att föra talan inför domstol på grundval av likställighet med respektive lands egna medborgare, ävensom bestämmelserna i artikel III om fritt tillträde för bolag till domstolarna, skola icke äga tillämpning i vad angår fri rättshjälp eller eftergift från »cautio judicatum solvi», skolande dessa frågor förbehållas för särskilda överenskommelser.

II. *En ce qui concerne l'article III.*

Il est entendu que les sociétés anonymes et autres suédoises pourront en se soumettant aux lois en vigueur s'établir sur le territoire de l'autre Partie Contractante, y fonder des filiales et succursales et y exercer leur commerce et leur industrie. Sont toutefois exceptées de l'admission les sociétés qui, en raison de leur caractère d'utilité générale, seraient soumises à des restrictions spéciales applicables à tous les pays, un tel traitement étant applicable de même aux sociétés d'assurance et aux sociétés financières.

En ce qui concerne l'établissement et l'exercice de leur commerce et de leur industrie en Suède, les sociétés anonymes et autres de l'autre Partie Contractante jouiront des mêmes droits qui sont ou pourront être accordés aux sociétés analogues d'autre nationalité.

III. *En ce qui concerne l'article V.*

Pour réserver aux produits originaires de leurs Pays respectifs le bénéfice des dispositions de l'article V, les Parties Contractantes auront la faculté d'exiger que les produits et marchandises importés sur leur territoire soient accompagnés d'un certificat d'origine.

En ce qui concerne la forme et le contenu ainsi que l'emploi des certificats d'origine, les deux Parties Contractantes se garantissent réciproquement le traitement de la nation la plus favorisée.

IV. *En ce qui concerne les articles V et VI.*

Les deux Parties Contractantes conviennent que l'expression: »tous
Bihang till riksdagens protokoll 1925. i saml. 1 häft. (Nr 1.)

II. *Till artikel III.*

Det är överenskommet, att svenska aktie- och andra bolag skola, under iakttagande av gällande lag, kunna etablera sig å den andra statens område, samt därstädes grunda filialer och dotterbolag ävensom utöva handel och industri. Undantagna härifrån äro likväl bolag, vilka med hänsyn till sin allmännyttiga karaktär äro underkastade särskilda restriktioner, gällande gentemot alla länder, häribland jämväl försäkrings- och finansbolag.

I avseende å grundande och utövande av handels- och industri-verksamhet i Sverige skola aktie- och andra bolag, tillhörande den andra fördragsslutande staten, åtnjuta samma rättigheter, som beviljats eller kunna komma att beviljas annan nations liknande bolag.

III. *Till artikel V.*

Vardera fördragsslutande staten förbehåller sig rätt att påfordra, att produkter och varor, som införas å dess område från den andra staten, skola, för att tillförsäkras de förmåner, varom stadgas i artikel V, åtföljas av ursprungscertifikat.

I vad angår ursprungscertifikatens form och innehåll ävensom deras användning tillförsäkra de båda fördragsslutande staterna varandra ömsesidigt behandling som mest gynnad nation.

IV. *Till artiklarna V och VI.*

De båda fördragsslutande staterna äro ense om, att uttrycket »tous les

les produits... *originaires et en provenance...*», contenue dans les articles V et VI, ne se rapporte pas aux marchandises dédouanées dans un pays tiers.

V. *En ce qui concerne l'article XII.*

Aussi longtemps que la frontière entre la Pologne et un des pays limitrophes restera pour une raison quelconque fermée aux voyageurs ou aux marchandises de la Pologne ou du pays limitrophe en question, le Gouvernement Polonais ne sera pas considéré comme tenu d'accorder à la Suède sur la frontière dudit pays les facilités prévues par l'article XII.

VI. *En ce qui concerne l'article XIV.*

La Pologne ne pourra pas invoquer les stipulations de cet article pour prétendre aux privilèges, en ce qui concerne l'obligation de prendre des pilotes, que la Suède a accordés à la Finlande, et qui sont mentionnés dans la déclaration du 17 août 1872 et cela même dans le cas où les privilèges accordés dans ladite déclaration seraient à l'avenir élargis pour être applicables aux navires et bateaux finlandais jaugeant jusqu'à 100 tonnes de registre net.

VII. *En ce qui concerne l'article XV.*

Les deux Parties Contractantes s'engagent mutuellement à procéder le plutôt possible à la conclusion d'une convention spéciale concernant les lettres de jauge.

VIII. *Transfert de fonds.*

Aussi longtemps que dureront en Pologne les mesures restrictives concernant l'exportation des capitaux, la

produits... *originaires et en provenance...*» i artiklarna V och VI icke hänför sig till varor, som undergått tullbehandling i tredje land.

V. *Till artikel XII.*

Så länge gränsen mellan Polen och något angränsande land av en eller annan orsak förblir spärrad för resande eller varor, vare sig från Polen eller vederbörande andra land, skall polska regeringen icke anses skyldig att åt Sverige medgiva de i artikel XII avsedda lättnader i vad angår den sålunda spärrade gränsen.

VI. *Till artikel XIV.*

Polen skall icke kunna åberopa bestämmelserna i denna artikel för att göra anspråk på de förmåner i fråga om skyldighet att anlita lots, som Sverige tillerkänt Finland och som äro omnämnda i deklARATIONEN den 17 augusti 1872, och detta även för den händelse i nämnda deklARATION medgivna förmåner framdeles skulle utvidgas att bliva tillämpliga å finska fartyg med en dräktighet av intill 100 nettoregisterton.

VII. *Till artikel XV.*

De båda fördragsslutande staterna förbinda sig ömsesidigt att så snart som möjligt skrida till avslutande av en särskild överenskommelse rörande mätbrev.

VIII. *Utförsel av kapital.*

Så länge i Polen inskränkande bestämmelser gälla i fråga om rätt att utföra kapital ur landet, skall

Pologne autorisera les sociétés industrielles ou commerciales anonymes et autres ainsi que les firmes suédoises et les sociétés industrielles ou commerciales anonymes et autres ainsi que les firmes polonaises dans lesquelles des capitaux suédois sont engagés exerçant une industrie ou un commerce en Pologne, à exporter librement de Pologne les sommes qui leur seront nécessaires pour le payement de leurs dividendes, coupons d'obligations ou d'actions, intérêts et remboursement d'emprunts ou autres dettes.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Protocole.

Fait à Varsovie, en double exemplaire, le deux décembre mil neuf cent vingt quatre.

C. Anckarsvärd.

Al. Skrzyński.

Józef Kiedron.

polska regeringen tillåta i Polen verksamma svenska industriella och kommersiella aktie- och andra bolag samt firmor ävensom polska industriella och kommersiella aktie- och andra bolag samt firmor, i vilka svenskt kapital är engagerat, att fritt ur Polen utföra de summor, som erfordras för betalande av deras dividender, obligations- och aktiekuponer, räntor, lån och andraskulder.

Till bekräftelse härav hava de fullmäktigade representanterna under-tecknat detta protokoll.

Som skedde i Warschau i två exemplar den 2 december 1924.

C. Anckarsvärd.

Al. Skrzyński.

Józef Kiedron.

Bevillningsutskottet, som med tillfredsställelse funnit, att genom ifrågasvarande handels- och sjöfartsavtal med tillhörande slutprotokoll en fastare grund lagts för de kommersiella förbindelserna mellan Sverige och Polen, får, under åberopande av vad till ovannämnda statsrådsprotokoll anförts, hemställa,

Utskottet.

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 14, måtte meddela det av Kungl. Maj:t äskade godkännandet av ovan införda, mellan Sverige och Polen avslutade handels- och sjöfartsavtal med tillhörande slutprotokoll.

Stockholm den 29 januari 1925.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, Wohlin, Johan Nilsson i Kristianstad, Boman, Bärge, Borell, Johan Bergman, Månsson i Hagaström, Olsson i Ramsta, Johansson i Kullersta, Lithander, Olsson i Golvvasta, Lövgren i Nyborg, Björnsson, Johansson i Hornsberg, Alexis Björkman, Svensson i Grindstorp, Björklund, Nylander och Brännström.